

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Rohkeasti Rinnakkain 2026
Hakemusnumero	207405
Valintakokouksen päivämäärä	25.2.2025
Hakijan virallinen nimi	Oulun Ev.-Lut. Seurakuntayhtymä
Osatoteuttajat	
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.3.2025
Päätymispäivämäärä	31.1.2027
Käsittelijä	Tanja Raappana

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä:

Hankkeen tavoitteena on heikommassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien kaupunkilaisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen uusien luovien toimintamallien avulla. Hankkeessa mahdollistetaan mielen hyvinvointia ja ratkaisukeskeistä näkökulmaa tukevia malleja heikoimassa asemassa olevien kaupunkilaisten saataville.

Malleja kohdennetaan erityisesti kaupungin reuna-alueilla ja sosioekonomisesti haastavilla alueilla, joissa osallistuminen taide- ja kulttuuritoimintaan on vähäistä. Hankkeessa toteutetaan kuntouttavan ja kohtaavan taiteen menetelmiä. Hankkeen yksi työmuoto on yksilökohtainen jalkautuva työ kohderyhmää kokoavissa paikoissa ja tapahtumissa. Toisena työmuotona toteutetaan osallisuutta, kuntoutumista ja toimijuutta edistävää luovia menetelmiä hyödyntävää ryhmä- ja yhteisömuotoista toimintaa. Asiakas-hankintaa tehdään jalkautumalla sosioekonomisesti haastaville alueille sekä tapahtumissa ja yhteistyönä eri organisaatioiden kanssa, kuten A-klinkkasäätiön sekä mt-kuntoutujien päivätoiminnan kanssa.

Lisäksi hankkeessa tavoitteena on kuulua yhteen Oulu kulttuuripääkaupunki 2026 teemojen kanssa, joissa teemana on näyttää yhdessä, että kulttuuri kuuluu kaikille ja kaikkialle. Hankkeen kohderyhmien kanssa tuotettu ryhmämuotoinen toimintamalli, esitys tai teos liittyy mukaan jo suunniteltuihin kulttuuri-produktioihin ja tukee jokaisen perustuslaillista oikeutta taiteeseen ja itsensä ilmaisuun.

Lisäksi tavoitteena on ammattilaisten osaamisen, moniammatillisen yhteistyön ja 3.sektorin toimijoiden yhteistyön ja verkostotyöskentelyn kehittäminen ja osaamisen laajentaminen, sekä vapaaehtoistyön ja kokemusasiantuntijatyön hyödyntäminen seurakuntatyössä.

Tarve

Hankkeen käynnissä olevassa esiselvitysvaiheessa (Oulun srk-yhtymän rahoitus) kaupungin lähiöissä, joissa esiintyy eriarvoisuutta sosioekonomisesti ovat ihmiset tuoneet seurakunnan jalkautuvassa työssä ja tapahtumissa esiin seuraavanlaisia toiveita ja ajatuksia: Yhteisön vahvistamiseksi toiveena tehdä aktiivista hyvää, luovia työpajoja, turvallisuuden lisääntymistä, kohtaamisia, välittämistä ja iloa. Näiden havaintojen ja kyselyjen tulosten perusteella olemme hankkeen myötä lähtemässä kehittämään alueen asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia vahvistavia toimintamuotoja.

Kyseisillä alueilla ei ole ollut saatavilla matalan kynnyksen suunnitelmallista kuntouttavaa ja kohtaavaa luovien menetelmien toimintaa. Myös hankkeen kohdeikäluokan yksinäisyyden lisääntymisen on yhteiskunnallisesti huomattu aiheuttaneen sosiaalisten tilanteiden heikentymistä. Digitalisaation lisääntyessä pandemian jälkeen nuorten aikuisten sosiaaliset taidot ja vuorovaikutustaidot ovat heikentyneet. Hankkeen työmuodoilla haetaan muutosta tähän lisäämällä yhdessä toteutettavia luovia projekteja, yhteisöllisyyttä ja ystävyyssuhteiden syntymistä.

Tavoitteet:

1. Heikoimmassa asemassa olevien kohdealueilla asuvien ihmisten osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistaminen.
2. Kehittää erityisesti taiteen keinoin uusia ihmisiä voimaannuttavia metodeja.
3. Tavoitteena on vähentää ihmisten yksinäisyyttä ja vahvistaa ihmisten omaa toimijuutta.
4. Kohderyhmään kuuluvat löytävät mielekästä elämän sisältöä ja pääsevät osaksi yhteisöllistä toimintaa.
5. Ammattilaisten osaamisen, moniammatillisen yhteistyötiimin, ja vapaaehtoistoimijoiden sitoutumisen ja osaamisen laajentaminen.
6. Kehittää kohderyhmän ja eri toimijoiden kanssa uudenlaisia työ- ja toimintamalleja, jotka parantavat tukea tarvitsevien elämänlaatua.

Kohderyhmänä ovat 18-40 -vuotiaat Tuiran, Kaijonharju-Linnanmaan ja Kaukovainion alueiden asukkaat, joilla on elämässään mielenterveyteen, päihteiden käyttöön ja osallisuuteen liittyviä haasteita. Hankkeen kohderyhmää ovat jalkautuvan työn kautta myös muiden Oulun seudun sosioekonomisesti haastavien alueiden asukkaat, joiden osallistuminen taide- ja kulttuuritoimintaan on vähäistä. Yksilötasolla kohderyhmäläisten haavoittuvuus ymmärretään laajasti tarkoittaen esimerkiksi yhteiskunnallista osattomuutta, pärjäämiseen, työllistymiseen ja opiskeluun liittyviä haasteita, mielenterveyden haasteita, yksinäisyyttä, toimeentulottomuutta ja asunnottomuutta. Toisena kohderyhmänä ovat kohderyhmän kanssa työskentelevät ammattilaiset sekä vapaaehtoistoimijat.

Yhteensä 65 työtöntä, 12 opiskelijaa, 13 työssä ja 25 työvoiman ulkopuolella olevaa henkilöä, 4 yritystä.

Kohdealue: Oulu

TOIMENPITEET

Hankkeen toteutus perustuu teemoitettujen työpakettien kautta kohderyhmään kohdistuviin interventi-oihin:

TP1. Kohtaamisen taide (Keväästä 2025 syksyyn 2026)

Työpaketissa jalkaudutaan Oulun seudun sosioekonomisesti haastaville alueille, erityisesti Tuiraan, Kaijonharjuun ja Kaukovainiolle, joissa osallistuminen taide- ja kulttuuritoimintaan on vähäistä. Jalkautuvaa työtä tehdään erityisesti kohderyhmää kokoavissa paikoissa ja tapahtumissa. Jalkautuvaa työtä tehdään keskimäärin kahtena päivänä kuukaudessa. Kohtaamisissa projektityöntekijät sekä luovan alan vapaaehtoiset työskentelevät yhdessä kohdehenkilöiden kanssa yksilömuotoisesti. Menetelmässä keskeistä on kohdehenkilön tuottama materiaali; elämäntarina tai vaikutelma, jota luovan kohtaamisen toteuttaja peilaa takaisin esim. runomuotokuvan, tanssin, musiikkikappaleen tai maalauksen muodossa. Kohdehenkilön tarinasta peilataan hänelle takaisin erityisesti arvoa, kauneutta ja toivoa. Kohdehenkilö saa luovan tuotoksen mukaansa muistuttamaan kohtaamisesta ja vahvistamaan sen vaikutusta. Sopivia osallistujia ohjataan työpaketin 2 mukaiseen ryhmätoimintaan sekä seurakunnan yhteisö- tai vapaaehtoistoimintaan. Työpaketin tuotoksia tuodaan suuremman yleisön tietoisuuteen näyttelyn, kulttuuritapahtuman tai verkkosivuston kautta.

Työnohjaukselliset ja yhteisen toiminnan suunnittelulle tarkoitetut ryhmät ammattilaisille, kokemusasi-antuntijoille ja vapaaehtoistoimijoille järjestetään 4 kertaa vuodessa.

TP2. Kuntoutumisen taide (syksystä 2025 syksyyn 2026)

Hankkeen kolmella (3) toiminta-alueella Tuirassa, Kaukovainiolle sekä Kaijonharju-Linnanmaan alueella toteutetaan osallisuutta, kuntoutumista ja toimijuutta edistävää, luovia menetelmiä hyödyntävää ryhmämuotoista toimintaa. Työpaketissa järjestetään 6-12 kokoontumiskerran taideterapeuttisia ryhmiä, joissa osallistujat voivat tutustua syvällisesti toisiinsa ja luoda uusia ihmissuhteita. Luovien menetelmien avulla ryhmissä käsitellään ja harjoitellaan tunnetaitoja ja vuorovaikutustaitoja. Ryhmiä kohdennetaan erilaisiin tarpeisiin, kuten yksinäisyys tai mielenterveyden teemat. Ryhmiä järjestetään yhteensä kuusi (6). Kuhunkin ryhmään otetaan 8-12 osallistujaa.

TP1 ja TP2 Tuloksia:

Luovien ja ratkaisukeskeisten taidetyöskentelyjen ansiosta kohtaaminen kohderyhmän kanssa yksilötyössä vahvistaa yksilöiden vuorovaikutus- ja elämäntaitoja. Yhteisöön kutsuminen ja tämän myötä elämäntaitojen vahvistuminen luo yksilölle toivoa ja uskoa omiin mahdollisuuksiin ja auttaa saamaan tarttumapintaa omaan elämään. Hankkeessa toteutetut yhteisölliset toimintamallit lisäävät sosiaalista pääomaa, joita ovat ihmisten väliset suhteet ja verkostot. Ratkaisukeskeiset tulevaisuuteen suuntaavat ajatusmallit tuovat iloa ja toivoa ja merkityksellisyyttä yksilöiden elämässä. Yksinäisyyden aiheuttamat sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeet yksilöiden elämässä korjaantuvat ja poistavat riskiä syrjäytymisen ja osattomuuden kokemukselta.

TP3 Viestintä

Hankkeelle laaditaan viestintäsuunnitelma ja viestinnässä hyödynnetään paikallisia viestintäkanavia, monikanavaista viestintää ja paikallisia kumppanuuksia ja yhteistyöverkostoja. Hankkeen tuloksista viestitään ja tiedotetaan myös laajemmin koko seurakuntayhtymän ja Oulun hiippakunnan alueella. Hankkeen tuloksista ja toimivista käytänteistä tiedotetaan Kirkkohallitusta, mielenterveys- ja päihdetyön järjestöjä sekä yhdistyksiä ja infoa sekä koostetta hankkeen tuloksista laitetaan myös Innokylän www-sivuille.

TP3 Tulos:

Viestinnän kautta hankkeen tavoitteiden, työmuotojen, yhteistyökumppaneiden näkyvyys paranee. Hankkeen hyvät käytännöt ja luovien menetelmien käyttö tuodaan isomman yleisön nähtäville ja vaikuttavuus lisääntyy. Hankkeen kautta nousseiden kokemusasiantuntijoiden kokemukset ja asiakasnäkökulma auttaa osattomuuden ymmärtämistä ja tietoiseksi tuomista yhteiskunnallisesti. Tämän myötä työmuotojen toimintakulttuuri ja yhteinen vastuu osattomuuden ehkäisemiseksi paranee.

Oulun Ev.lut. seurakuntayhtymä jatkaa ja edelleen kehittää hankkeessa tuotettuja malleja ja toimintatapoja. Hankkeen tulokset juurtuvat osaksi seurakuntien työmuotoja ja niitä kehitetään hankkeesta saadun kokemuksen ja tilastoiden perusteella. Seurakunta tarjoaa jo olemassa olevien vapaaehtoisryhmiensä ja puitteidensa ansiosta hankkeelle jatkuvuutta edistävän struktuurin. Niiden myötä kohderyhmän edustajilla on mahdollisuus integroitua tiiviimmin omaan lähiyhteisöönsä ja toimijuutta ylläpitäviin ryhmiin, jotka jatkuvat myös hankkeen jälkeen. Asiakashankintaa toteutetaan kohderyhmää tavoittavissa tilaisuuksissa sekä eri organisaatioiden, kuten mt-kuntoutujien päivätoiminnan sekä A-klinkkasäätiön kanssa.

Uutuus-/lisäarvo

Hankkeen myötä saadaan aikaan toimintaa, johon kuka tahansa voi osallistua taustastaan tai taitotasostaan riippumatta. Luovat taiteelliset menetelmät ovat merkityksellinen tapa ehkäistä syrjäytymistä, sillä ne vahvistavat osallistujien toimijuutta ja ovat edullisia ja tehokkaita tapoja hyvinvoinnin lisäämiseen. Taidelähtöisten työmenetelmien kautta on helpompi käsitellä asioita, joita on tunnesyistä vaikea käsitellä sanoin. Taidemenetelmät toimivat hyödyllisenä luovana yhteisenä kielenä ja kulttuureita yhdistävänä tekijänä eri taustoista ja kulttuureista tulevien parissa ja auttavat heitä liittymään osaksi yhteisöä. Ilo, turvallisuus ja yhteisöllisyys vähentävät ihmisten kokemusta segregatiosta, sekä vähentävät vihan ja väkivallan uhkaa. Oulussa seurakuntien työntekijät ovat olleet huolissaan vihan ja rasismien lisääntymisestä ja hankkeen työmuodoilla halutaan vaikuttaa tähän parantavasti.

Yhteisöllisesti toteutettavat taidemenetelmät ja tapahtumat, jossa hanketyöntekijät tukevat kohderyhmän toimijuutta ja aktiivisuutta, saavat aikaan tehokkaita välineitä hyvinvoinnin lisäämiseen. Taidemenetelmien uudet mielekkäät ja osallistavat toimintamallit opettavat itsensä tuntemista, vuorovaikutusta ja itseilmaisua. Lisäksi ne soveltuvat tutkitusti mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisemiseen ja hoitoon. Tämän myötä elämäntaitojen vahvistuminen luo yksilölle toivoa ja uskoa omiin mahdollisuuksiin ja auttaa saamaan tarttumapintaa omaan elämään. Hankkeessa toteutetut yhteisölliset toimintamallit lisäävät sosiaalista pääomaa, joita ovat ihmisten väliset suhteet ja verkostot. Toimijuuden vahvistuessa lisääntyy ihmisten usko itseensä ja toimijuus kasvaa.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80%	266 583 €
1 Palkkakustannukset	238 020 €	Muu julkinen rahoitus, oma	66 645 €
Flat rate 40 % kehittäminen	95 208 €		
Nettokustannusarvio euroa 333 228 €			

Kustannusarvio ja rahoitusuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	333 228 euroa €
Hankkeen rahoitusuunnitelma yhteensä	333 228 euroa €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	266 583 euroa 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (23,5/42) tullakseen rahoitetuksi. Hanke vaikuttaa myönteisesti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan 2022–2025 (MAKO KT 1 C. Kaikille mahdollisuus osallisuuteen). Hankkeen tavoitteina osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy taidelähtöisen toiminnan avulla. Lisäksi hankkeessa hyödynnetään vapaaehtoistoimintaa yhteisön ja yksilön hyvinvoinnin tukemiseksi.
--

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (23,5/42) tullakseen rahoitetuksi. Esittelijä vakuuttaa, että ei ole esteellinen käsittelemään hakemusta. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa. 10.1.2025 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-ryhmä 25.2.2025 Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä.